

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób starszych i niepełnosprawnych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Professional and social activation of elderly and disabled people
Kierunek studiów	nauki o rodzinie
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki socjologiczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Witold Janocha, prof. KUL
---	---------------------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	15	IV	2

Wymagania wstępne	W1 - Znajomość treści z zakresu socjologii ogólnej, pedagogiki społecznej, pedagogiki pracy
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1- zapoznanie studentów z wybranymi problemami oraz zespołem działań z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
--

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna metody stosowane w naukach zajmujących się małżeństwem i rodziną w zakresie określonym przez wymagania kierunku studiów oraz uzasadnia ich wybór dla podanych przykładów	K_W02
W_02	Student zna i rozumie współczesne trudności i dylematy małżeństwa i rodziny lub ich członków z perspektywy religijnej, prawnej, kulturowo-cywilizacyjnej, historycznej, socjologicznej, etycznej, ideologicznej, psychologicznej, pedagogicznej	K_W05
W_03	Student zna i rozumie ekonomiczne, prawne, polityczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z kwalifikacjami zawodowymi	K_W06
W_04	Student zna funkcje rodziny jako instytucji opiekuńczo-wychowawczej, rozumie ich uwarunkowania oraz formy i metody ich wspomaganie i zastępowania przez instytucje życia społecznego	K_W07
W_05	Student zna etapy rozwoju człowieka, jego uwarunkowania i zaburzenia oraz działania w zakresie profilaktyki i wspomaganie w perspektywie nauk medycznych, teologicznych, moralnych, społecznych, ekonomicznych i prawnych w zakresie określonym przez kierunek studiów	K_W10
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dobrać sposoby rozwiązywania złożonych i trudnych problemów małżeństwa i rodziny lub ich członków przy zastosowaniu wiedzy nauk teologicznych, socjologicznych, psychologii, pedagogiki i innych	K_U01
U_02	Student potrafi dobrać i stosować metody i narzędzia konieczne w badaniu problemów małżeństwa i rodziny lub jej członków, które są przedmiotem własnej pracy badawczej, także zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	K_U02
U_03	Student potrafi właściwie dobrać i wykorzystać źródła oraz informacje z nich pochodzące, dokonać ich oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji w zakresie analizowanych lub badanych problemów	K_U03
U_04	Student potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii nauk zajmujących się małżeństwem i rodziną w zakresie wymagań kierunku nauk o rodzinie	K_U04
U_05	Student potrafi przedstawić, dyskutować, argumentować i oceniać różne stanowiska na temat skuteczności oraz etycznych, religijnych, politycznych, prawnych, pedagogicznych, psychologicznych, społecznych, kulturowych i ekonomicznych konsekwencjach różnych sposobów wspomaganie małżeństwa i rodziny lub ich członków	K_U05
U_06	Student potrafi wskazać kluczowe dla zajęć pojęcia w oparciu o literaturę obcojęzyczną.	K_U06

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest świadomy odpowiedzialności związanej z niesieniem pomocy specjalistycznej osobom starszym i niepełnosprawnym.	K_K02
K_02	Student jest gotów do podejmowania działań na rzecz aktywizowania osób starszych i niepełnosprawnych.	K_K04
K_03	Student jest gotów do uzasadnienia konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych w odniesieniu do zawodów dla cyklu kształcenia	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie w problematykę zajęć. 2. Praca, zatrudnienie, bezrobocie - ustalenia terminologiczne. 3. Znaczenie pracy w życiu człowieka w ujęciu wybranych dokumentów Kościoła. Nauczanie Jana Pawła II na temat pracy ludzkiej. 4. Aktywizacja społeczno - zawodowa: istota, programy, główni realizatorzy działań; 5. Polityka zatrudnienia a polityka rynku pracy: podstawowe pojęcia, cele, instrumenty, 6. Współczesny kryzys zatrudnienia, zmiana charakteru rynku pracy, nowe strategie zatrudnienia, niedopasowanie strukturalne na rynku pracy, bezrobocie. 7. Zmiana sytuacji na polskim rynku pracy po transformacji ustrojowej: poziom i struktura zatrudnienia przyczyny, skala, dynamika i struktura bezrobocia 8. Aktywna i pasywna polityka rynku pracy 9. Instytucje i instrumenty polityki rynku pracy 10. System bezpieczeństwa socjalnego bezrobotnych: zasiłki dla bezrobotnych i inne świadczenia socjalne 11. Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia 12. Regionalne i lokalne plany działań na rzecz zatrudnienia 13. Udział doradcy zawodowego w rozwiązywaniu problemów społeczno - zawodowych osób z tzw. "grup ryzyka" 14. Teleedukacja oraz telepraca jako szansa na aktywne uczestnictwo w życiu zawodowym.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03 W_04 W_05	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Uzupełnione i ocenione kolokwium
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01 U_02 U_03 U_04 U_05 U_06	Praca w zespołach problemowych	Prezentacja	Arkusze oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Dyskusja	Obserwacja	Arkusze oceny

K_03			
------	--	--	--

VI. Kryteria oceny, wagi

Efekty uczenia się - wiedza

Ocena niedostateczna - student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat podstawowych pojęć dla aktywizacji zawodowej i społecznej osób starszych i niepełnosprawnych obejmującej istotę działań, programy, głównych realizatorów działań.

Ocena dostateczna - student ma fragmentaryczną wiedzę na temat aktywizacji zawodowej i społecznej osób

Ocena dobra - student zna większość terminów z zakresu wsparcia społecznego i zawodowego osób starszych i niepełnosprawnych

Ocena bardzo dobra - student posiada ugruntowaną wiedzę na temat aktywizacji zawodowej i społecznej osób starszych i niepełnosprawnych obejmującą istotę działań, programy, głównych realizatorów działań.

Efekty uczenia się – umiejętności

Ocena niedostateczna - student nie potrafi wykorzystać podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej osób starszych i niepełnosprawnych w celu analizowania i interpretowania problemów tej grupy klientów jednostek pomocy społecznej.

Ocena dostateczna - student potrafi częściowo odwołać się do podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.

Ocena dobra - student potrafi odwołać się do wiedzy teoretycznej z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej osób starszych i niepełnosprawnych i wykorzystać ją w praktycznym działaniu na rzecz tej grupy osób.

Ocena bardzo dobra - student potrafi odwołać się do wiedzy teoretycznej z teoretycznej z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej osób starszych i niepełnosprawnych i wykorzystać ją w kompletnych działaniach doradczych na rzecz tej grupy osób.

Efekty uczenia się – kompetencje społeczne

Ocena niedostateczna - student nie przygotowuje się do swojej pracy.

Ocena dostateczna - student rozumie potrzebę przygotowania się do swojej pracy, ale nie umie skutecznie działać

Ocena dobra - student rozumie potrzebę przygotowania się do swojej pracy i umie skutecznie działać

Ocena bardzo dobra - Student rozumie potrzebę przygotowania się do swojej pracy i umie skutecznie działać, poszerza swoją wiedzę i warsztat naukowy.

Dodatkowe kryteria:

1. Kolokwium – praca pisemna.
2. Praca zaliczeniowa na jeden z wybranych tematów.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Akty prawne: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.   Baraniak B., <i>Edukacja w przygotowaniu człowieka do pracy zawodowej</i>, Warszawa 2008.   Baron-Wiaterek M., <i>Instytucjonalno-prawne aspekty rynku pracy i promocji zatrudnienia</i>, Warszawa 2008.   Centesimus annus, Encyklika Jana Pawła II (1.05.1991).   Głabicka K., <i>Ekonomia społeczna-wyzwanie dla instytucji pomocy społecznej</i>, wyd. MCPS, Warszawa 2009.   Horodeński R., <i>Regionalne i lokalne rynki pracy – od dysproporcji do spójności</i>, Warszawa 2006.   Kwiatkowski S.M., Bogaj A., B. Baraniak, <i>Pedagogika pracy</i>, Warszawa 2007. <i>Laborem Exercens</i>, Encyklika Jana Pawła II o pracy ludzkiej (14.09.1981).   Marynowicz - Hetka E., <i>Pedagogika społeczna: podręcznik akademicki</i>, Warszawa 2006 (T. 1) i 2007 (T. 2).   Męcina J. <i>Niewykorzystane zasoby. Nowa polityka rynku pracy</i>, Warszawa 2013.   Noga M., Stawic K., <i>Rynek pracy w Polsce</i>, Warszawa 2009. <i>Pacem in terris</i>. Encyklika Jana XXIII o pokoju między wszystkimi narodami opartym na prawdzie, sprawiedliwości, miłości i wolności, (11.04.1963).   Przemówienie Jana Pawła II na 68 sesji Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie, 15 czerwca 1982.   Ratyński W., <i>Problemy i dylematy polityki społecznej w Polsce</i>, Warszawa 2003.   Wyszyński S., <i>Duch pracy ludzkiej. Konferencje o pracy</i>, Włocławek 1946.   Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity wraz z rozporządzeniami).</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Filipowicz G., <i>Zarządzanie kompetencjami zawodowymi</i>, Warszawa 2004   Kawula S., <i>Pedagogika społeczna: dokonania, aktualność, perspektywy: podręcznik akademicki dla pedagogów</i>, Toruń 2001   Kościelska M., Aouil B., <i>Człowiek niepełnosprawny. Rodzina i praca</i>, Bydgoszcz 2004.   Spytek-Bandurska G., <i>Aktywizacja zawodowa szczególnych kategorii bezrobotnych</i>, Warszawa 2010.   Szyłko-Skoczny M., <i>Polityka społeczna wobec bezrobocia w Trzeciej Rzeczypospolitej</i>, Warszawa 2005.   Wiatrowski Z., <i>Podstawy pedagogiki pracy</i>, Bydgoszcz 2005</p>